

Intervencija Sjedinjenih Država i Severno atlantskog pakta (1998-99)
US/NATO Intervention

-osnovne postavke-

-Rat na Kosovu uključivao je tri strane u sukobu; svaka je imala sopstvene ciljeve: (1) Vlasti u Beogradu nastojale su odbraniti državni suverenitet i «*status quo*» (2) Kosovski Albanci težili su nezavisnosti, predstavljajući se kao žrtve srpskog nasilja (3) Zapadne zemlje imale su nameru da rasporede sopstvene vojne jedinice na Kosovu da bi predupredile ono što su videli kao neposredne pripreme za vršenje etničkog čišćenja.

-Zapad je bio odlučan da upotrebi snage Severno atlantskog pakta na Kosovu, prvenstveno posredstvom sporazuma koji bi bio rezultat pregovora; ukoliko bude bilo neophodno, i uz upotrebu sile.

-Bez NATO intervencije, borbe bi se nastavile unedogled, pri čemu bi Vojska Jugoslavije pobjeđivala u direktnim sukobljavanjima, ali ipak ne bi uspjela da uništi Oslobođilačku vojsku Kosova odnosno masovnu podršku albanskog stanovništva.

-Unutar istraživačkog tima nije se došlo do jednoglasnog mišljenja u pogledu pravne zasnovanosti NATO intervencije. Ovakav ishod nije neočekivan, imajući u vidu trenutne nedoumice u pogledu definisanja međunarodnog humanitarnog prava i pravnog tumačenja unutar zemalja članica Severno atlantske alijanse. Ono što jeste jasno su različito utemeljeni zaključci da je intervencija bila opravdana, pa onda barem zbog toga, *nije nezakonita*.

-NATO je uzimao u razmatranje odredbe međunarodnog prava pri izvođenju borbenih dejstava, iako još uvek ostaje upitna upotreba klaster municije. Ovo pitanje nije u potpunosti izučeno.

-Nasuprot tome, snage vojske, specijalne policije i paravojnici svesno su počinili značajan broj ratnih zločina tokom progona 1. 300.000 civila iz njihovih domova (prema proceni Komesarijata za izbeglice Ujedinjenih nacija- UNHCR). Relativno mali broj kosovskih Srba i Albanaca izbegao je zbog bombardovanja NATO.

-U Rambujeu (Rambouillet), Severno atlantski pakt je predstavio plan za prekidanje neprijateljstva koga bi osiguravale njegove snage. Kada je pregovarački tim kosovskih Albanaca prihvatio plan NATO, on se u suštini pretvorio u ultimatum režimu u Beogradu, koji ga je proglasilo blefiranjem: time su stvorili mogućnost da odbiju pregovore o suštinskim pitanjima. Čvrsto se držeći sopstvenih stavova, obe strane su netačno predvidele sukob kratkoga trajanja.

